

עדכוני פסיקה מועד ספטמבר 2024

ע"פ 8143/23 דנילוב נ' מדינת ישראל (2024)

נושא: ראיות נסיבתיות

עוסק בכוחן של ראיות נסיבתיות (כמו ממצאי דנ"א), שהן ראיות שאינן ישירות, אך עדיין ניתן להסתמך עליהן לצורך הרשעה פלילית, כל עוד הן עומדות במבחן תלת-שלבי שנקבע בפסיקה. דוגמה והסבר המבחן התלת-שלבי: בחינת כל ראיה בנפרד: בשלב הראשון, כל ראיה נסיבתית נבדקת כדי לקבוע אם היא יכולה להוות בסיס לממצא עובדתי. לדוגמה, ממצאי דנ"א שנמצאו בזירת הפשע ייבחנו כדי לוודא אם ניתן לזהות את הנאשם דרך ראיה זו. בדיקה כוללת של הראיות: לאחר מכן, בוחנים את כלל הראיות יחד כדי לראות אם הן יוצרות תמונה מפלילה. לדוגמה, אם ממצאי הדנ"א נמצאים יחד עם טביעות אצבע של הנאשם וראיות נוספות כמו עדים שהבחינו בו ליד הזירה, התמונה הכוללת עשויה להפיל אותו. הזדמנות לנאשם להציג הסבר חלופי: בשלב זה, הנאשם מקבל הזדמנות להציג הסבר חלופי לראיות. אם ההסבר שלו יוצר ספק סביר (למשל, אם הנאשם טוען שהוא נגע בחפץ בזירה באופן לגיטימי לפני הפשע), הוא עשוי לזכות בזיכוי. אם לא, הוא יורשע. דוגמה: בפסק הדין של ע"פ 6392/13 קריאף, הרשעת הנאשם התבססה על ממצאים נסיבתיים. ממצאים אלה כללו ראיות נסיבתיות שונות כמו מיקום הנאשם בזמן הפשע. הנאשם לא הצליח לספק הסבר חלופי שסביר מספיק כדי ליצור ספק סביר, ולכן הורשע.

ע"פ 305/22 איובי נ' מדינת ישראל

נושא: סעיף 10 לפקודת הראיות עדות על אמרת קורבן אלימות

לפי סעיף 10 לפקודת הראיות, עדות שמבוססת על מה שאמר קורבן אלימות (כמו תיאור האירוע) יכולה להיות מוצגת בבית המשפט, גם אם הקורבן לא מעיד בעצמו. עם זאת, לא מספיק להסתמך רק על דברי הקורבן כדי להרשיע את הנאשם. יש צורך בראיות נוספות כדי לשכנע את בית המשפט שהנאשם אשם, כיוון שעדות הקורבן לבדה לא מספיקה להוכיח את זה בצורה מוחלטת. חשוב להבין שהראיות הנוספות לא חייבות להיות סוג מיוחד של "חיזוק" או "סיוע" (כמו במקרים אחרים), אלא פשוט ראיות שיחד עם דברי הקורבן יכולות להוכיח מעבר לכל ספק סביר שהנאשם ביצע את העבירה.